

Yhteistyösopimus, Kiikan kiinteistökohtaiset tulvasuojelurakenteet

1 Sopimusosapuolet

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 297
33101 Tampere
(jäljempänä Pirkanmaan ELY-keskus)

Sastamalan kaupunki
PL 23
38201 Sastamala
(jäljempänä Sastamala)

2 Yhteyshenkilöt:

Pirkanmaan ELY-keskus, Vesiyksikkö
Vesitalousasiantuntija, Nina Parviola
nina.parviola@ely-keskus.fi, puh. 0295 036 399

Sastamalan kaupunki
Yhdyskuntatekniikan päällikkö, Pasi Lähteenmäki
pasi.lahteenmaki@sastamala.fi, puh 0503512216

3 Sopimuksen kohde, tausta ja hankkeen tavoitteet

Kiikan alue Tyrvään eli Hartolankosken voimalaitoksen alapuolella on tulvasuojelun kannalta hyvin kriittinen kohde, joka on Pirkanmaan alueella poikkeuksellinen, merkittävä ja vesitilanteen ollessa erityisen haastava, jopa ratkaiseva laajan Kokemäenjoen vesistöalueen tulvariskien hallinnan näkökulmasta. Vaikutus kohdistuu kolmeen maakuntaan. Kiikan tulvasuojelutoimenpiteet on nimetty Kokemäenjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmassa 2022-2027 tärkeiksi tulvasuojelutoimenpiteiksi. Tulvariskien hallintasuunnitelmasta on määrätty tulvariskien hallintaa koskevassa laissa (620/2010). Tulvasuojelulla tarkoitetaan sellaisten pysyvien rakenteiden suunnittelua ja rakentamista, joiden tarkoituksena on estää tai vähentää tulvista aiheutuvia haitallisia vaikutuksia.

Hankkeen tarkoituksena on teettää suunnitelmat ja rakennuttaa Kiikan alueen kiinteistökohtaiset tulvasuojelutoimenpiteet sellaisille kiinteistöille, joita uhkaa kastuminen, mikäli vesi nousee liian korkeaksi. Hanke on tärkeä myös koko vesistöalueen ja erityisesti merkittävien tulvariskialueiden Porin ja Huittisten kannalta, koska se mahdollistaa säännöstelytoimenpiteiden suorittamisen siten, että vettä pystytään juoksuttamaan nykyistä enemmän ilman tulvavahinkoja tulvariskeihin varauduttaessa.

Nykyisellä Tyrvään voimalaitoksen maksimijuoksutuksella vesi nousee jo nyt hyvin lähelle alavien kiinteistöjen perustuksia. Ilmastonmuutoksen vaikutuksesta on nähtävissä vesiolojen muutos. Tämä lisää entisestään tarvetta lisätä juoksutusta poikkeustilanteissa Kokemäenjoella. Tällainen hyvin uhkaava tilanne oli syntymässä loppusyksystä 2023, jolloin ajankohtaan nähden aikaisin alkavat pakkaset pelastivat tilanteen kiinteistöihin kohdistuvilta vahingoilta.

Pirkanmaan ELY-keskuksen osallistuminen suunnittelu- ja rakentamisvaiheeseen perustuu Valtioneuvoston asetukseen vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa parantavien hankkeiden avustamisesta 4 § 1 mom. kohtaan 3. Korotetun avustusprosentin perusteena on 6 § 2 mom. kohta 2. Lisäksi kyseessä on yleisen edun vaatima hanke, jossa yksittäiselle kiinteistölle kohdistuva taloudellinen tuki hyödyttää koko vesistöalueen tulvariskien hallintaa.

4 Toteutus ja vastuunjako

Esiselvitysvaihe

Hanke toteutetaan yhteistyöhankkeena, jossa kukin osapuoli vastaa heille yhteisesti määritellyistä tehtävistä ja kustannuksista seuraavasti:

Pirkanmaan ELY-keskus

1. toimii tilaajana ja kilpailuttaa konsulttityönä tilattavat esiselvitykset vaihtoehtoisista suojausrakenteista sekä osallistuu niiden rahoitukseen 100 %:lla 20 000 euroon (alv 0 %) saakka;

Sastamalan kaupunki

2. tekee tarvittavat mittaukset esiselvitysvaihetta varten kiinteistöjen korkeustasoista sekä tiedottaa kiinteistöjen omistajia mittauksista ja hankkeen aloittamisesta;
3. osallistuu esiselvityssuunnitelmien kustannuksiin ELY-keskuksen rahoittaman osuuden (20 000 euroa) ylimenevältä osuudelta.

Suunnittelu- ja rakentamisvaihe

Sastamalan kaupunki vastaa esiselvityksen jälkeen suojausrakenteiden suunnittelemisesta ja toteuttamisesta (rakennuttaminen) kokonaisuudessaan. Kaupunki on yhteydessä kiinteistön omistajiin ja laatii tarvittavat sopimukset kiinteistöjen omistajien kanssa. Lisäksi kaupunki vastaa loppuselvityksen laatimisesta, josta selviää toteutetut rakenteet sekä suojausrakenteiden korkeustasot ja hankkeessa syntyneet kustannukset.

Pirkanmaan ELY-keskus osallistuu suunnittelu- ja rakentamisvaiheeseen myöntämällä sen hyväksyttäviin kustannuksiin 70 %:n suuruisen avustuksen kuitenkin enintään maa- ja metsätalousministeriön hankkeelle osoittaman määräraha verran.

5 Sopimusehdot

Pirkanmaan ELY-keskus osallistuu suunnittelu- ja rakentamisvaiheeseen myöntämällä sen hyväksyttäviin kustannuksiin 70 %:n suuruisen avustuksen. Avustuksesta ja sen ehdoista Pirkanmaan ELY-keskus tekee erillisen päätöksen. Avustus myönnetään hakemuksesta esiselvitysvaiheen jälkeen, kun maa- ja metsätalousministeriö on osoittanut sille tarvittavan määrärahan. Avustuksen maksatus tapahtuu Sastamalan hakemuksesta toteutuneita kuluja vastaan. Avustus voidaan maksaa useammassa erässä.

Sastamalan kaupungilla on oikeus tehdä sopimuksia suojattavien rakennusten kiinteistönomistajien kanssa ja velvollisuus luovuttaa rakenteiden hallinta- ja omistusoikeus kyseisten kiinteistöjen omistajille ja kyseisten kiinteistöjen kunnossapidettäväksi.

6 Työryhmä

Hankkeelle perustetaan työryhmä, johon osallistuu kunkin organisaation nimetyt yhteyshenkilöt ja tarpeen mukaan muita asianosaisia tai asiantuntijoita. Työryhmä kutsutaan koolle tarpeen mukaan. Pirkanmaan ELY-keskus kutsuu työryhmän koolle esiselvitysvaiheessa ja rakentamisvaiheessa koolle kutsumisesta vastaa Sastamalan kaupunki. Työryhmän kokoonpano ja tarkoitus määritellään erikseen työryhmän aloitettua.

7 Sopimuksen voimassaolo

Sopimus tulee voimaan esiselvitysvaiheen osalta heti, kun kaikki osapuolet ovat sen allekirjoituksillaan hyväksyneet. Sopimus on voimassa 31.12.2025. Tarpeen mukaan sopimuksen kesto voidaan jatkaa.

Suunnittelu- ja rakentamisvaiheen osalta sopimus tulee voimaan, kun maa- ja metsätalousministeriö on osoittanut Pirkanmaan ELY-keskukselle määrärahat hankkeelle ja Pirkanmaan ELY-keskus on tehnyt avustuksesta päätöksen. Mahdollisesti määrärahaa osoitetaan osissa. Sastamalan kaupungin osalta suunnittelu- ja rakentamisvaiheen sopimus tulee voimaan, kun Sastamalan kaupunki on tehnyt päätöksen hankkeen toteuttamiselle ja rahoittamiselle.

Kukin osapuoli voi irtisanoa sopimuksen kirjallisesti 6 kk:n irtisanomisajalla, kunhan avustuksiin myönnettyt rahat on käytetty avustuspäätöksen mukaisesti.

8 Erimielisyydet

Tästä sopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet pyritään sopimaan ensisijaisesti osapuolten välisillä neuvotteluilla. Mikäli erimielisyydestä ei päästä sopimukseen 60 päivän kuluessa osapuolen kirjallisesti esittämästä neuvottelupyynnöstä, jätetään tätä sopimusta koskevat riitaisuudet Pirkanmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

9 Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi (2) samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopimusosapuolelle.

Tämä sopimus on sähköisesti allekirjoitettu VismaSignilla.
Pirkanmaan ELY-keskus, Ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue
Johtaja Mari Rajala

Pirkanmaan ELY-keskus, Ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue
Yksikön päällikkö Heidi Heino

Sastamalan kaupunki
Tekninen johtaja, Kimmo Toukonieni

Sastamalan kaupunki
Yhdyskuntatekniikan päällikkö, Pasi Lähteenmäki